

Iam age obsisti temere veritati potest, vis inferri non potest. Ipsa enim saeculorum progressu, protritis concutatisque erroribus, victrix tandem triumphat. Idem ipsum, quod pertractavimus argumentum, insigne est victricis Ecclesiae trophyaeum. Iam impetus olim acerrimi, quibus ecclesiastica iura ferocissime impetebantur, non refixere modo, sed fere admodum exticti: neglecta ac pene despectui habita audacium, ac perduellum hominum opera, qui in sanctissimam Ecclesiae potestatem surrexere. Ecclesia enim suis secura iuribus potitur ac fruitur, neque pacificam illorum possessionem, aut usuram clamitationes unquam impiorum evertere, aut minimum quidpiam de iis deminuere valebunt. Quod animos quidem catholicis addit scriptoribus. Impavida enim fronte Ecclesiae hostibus bellum possunt indicere, et confidentissime pugnam inire. A quorum enim partibus stat Ecclesia, ab iis et veritas stat, et certus cum veritate triumphus.

INDEX

LIBER SECUNDUS

DE POTESTATE LEGIFERA ECCLESIASTICA ET CIVILI

IN MATRIMONIUM CHRISTIANUM

SECTIO PRIMA.

DE POTESTATE ECCLESIASTICA

IN MATRIMONIUM CHRISTIANUM.

CAP. I. — GENERALIS IDEA ECCLESIASTICAE POTESTATIS IN MATRIMONIUM CHRISTIANUM.

ART. I.	Potestas in matrimonium christianum Ecclesiae inest iure divino.	pag.	5
ART. II.	Potestas Ecclesiae in matrimonium christianum suprema est et independens.	»	10
ART. III.	Potestas in matrimonii christiani vinculum solius est propria Ecclesiae.	»	22

CAP. II. — DE ECCLESIAE POTESTATE CONSTITUENDI IMPEDIMENTA MATRIMONIUM DIRIMENTIA.

ART. I.	Historica controversiae totius expositio.	»	31
ART. II.	Potestas Ecclesiae constituendi impedimenta dirimentia <i>dogmaticae</i> definita censeri debet in concilio Tridentino can. III. et IV. session. XXIV. . . .	»	43
ART. III.	Concilium Tridentinum can. III. et IV. session.		

- XXIV. Ecclesiae nomine clericalem coetum , seu ecclesiasticam hierarchiam, prout a laicis ac secularibus principibus distinguitur , significavit. . . . » 57

CAP. III. — DE ECCLESIAE POTESTATE DISPENSANDI IN IMPEDIMENTIS MATRIMONII DIRIMENTIBUS.

CAP. IV. — DE ECCLESIAE POTESTATE SANANDI MATRIMONIA IN
RADICE.

ART. I. Sanationis matrimonii in radice vera notio exhibetur	» 146
ART. II. Romano pontifici vindicatur potestas sanandi matrimonia in radice.	» 153
ART. III. Effectus illustrantur huius potestatis tum relate ad coniuges , tum relate ad prolem.	» 161

CAP. V. — DE ECCLESIAE POTESTATE IN CAUSAS MATRIMONIALES
AC IN SPONSALIA.

ART. I.	Causae omnes matrimoniales, quae intimam contrac- tus naturam attingunt, ad solos ecclesiasticos iudices spectant	» 169
ART. II.	Sponsalia, quatenus ad sacramentum matrimonii dis- ponunt, subiacent iuri Ecclesiae	» 180

CAP. VI. — DE ECCLESIAE POTESTATE IN MATRIMONIA HAERETICORUM INTER SE VEL CUM CATHOLICIS.

ART. I. Generatim matrimonialis Ecclesiae legislatio matrimo-	
nia respicit non modo catholicorum , verum etiam	
mixta et haereticorum.	» 187
ART. II. Nominatim quoad impedimentum clandestinitatis ,	
quaestio enodatur iuridica: an clandestina matrimo-	
nia sive mixta , sive haereticorum sint irrita. . .	» 192
§. I. Illorum argumenta , qui pugnant pro valore coniugio-	
rum clandestinorum , quae sive celebrantur inter	
catholicos et acatholicos sive inter solos acatholicos	
in locis, in quibus publicatum est decretum con-	
cilii Tridentini , proferuntur.	» 194
§. II. Argumenta proferuntur eorum , qui matrimonia sive	
mixta , sive acatholicorum inter se, nulla ac irrita	
esse contendunt, ubi decretum Tridentinum fuit	
publicatum	» 205
§. III. Apostolicae Sedis decreta circa matrimonia acatholi-	
corum inter se et matrimonia mixta, ubi publica-	
tum ac receptum est decretum concilii Tridentini. »	209
§. IV. Argumentorum , quae pro utraque sententia allata	
sunt . epicrisis.	» 221
§. V. Sententia , quae tenet irrita esse clandestina matrimo-	
nia haereticorum ac mixta, ulterius illustratur , cer-	
tis limitibus definitur ac vindicatur.	» 231
ART. III. Quaestio exponitur historica ubinam Tridentinum	
decretum de matrimoniis clandestinis publicatum	

INDEX.

- fuerit , ac ubinam auctoritate apostolica eidem derogatum . . . . . » 239
- ART. IV. Quaestiones nonnullae enodantur relate ad impedimentum clandestinitatis in matrimonii sive catholicorum , sive mixtis , sive haereticorum. . . . . » 260
- CAP. VII.—DE ECCLESIAE POTESTATE IN MATRIMONIUM INFIDELIUM CUM FIDELIBUS VEL INTER SE.
- ART. I. Quaestio praemittitur theologica de natura matrimonii ante et post infideliū coniugum baptismā. » 278
- ART. II. Quaestio expenditur iuridica de potestate ecclesiastica in matrimonio infidelium post unius vel utriusque coniugis conversionem , nec non in matrimonio fidelium cum infidelibus. . . . . » 295

SECTIO ALTERA.

DE POTESTATE CIVILI

IN MATRIMONIUM CHRISTIANUM.

CAP. I.—GENERALIS IDEA CIVILIS POTESTATIS IN MATRIMONIUM CHRISTIANUM.

- ART. I. Iura definiuntur civilis potestatis quoad civiles effectus matrimonii christiani. . . . . » 325
- ART. II. Officia indicantur civilis societatis relate ad Ecclesiae leges de matrimonio christiano. . . . . » 334

CAP. II.—DE CIVILI POTESTATE PRINCIPUM FIDELIUM CIRCA MATRIMONIUM CHRISTIANUM.

- ART. I. Principes christiani nullatenus habent originariam atque exclusivam potestatem constituendi impedi-

INDEX.

467

- menta matrimonium christianum dirimentia. . » 336
- ART. II. Principes christiani non modo carent exclusiva potestate constituendi impedimenta matrimonium christianum dirimentia , sed neque potestatem habent cum Ecclesia communem. . . . . » 356
- ART. III. Principes christiani nullatenus relaxare fideles subditos possunt ab impedimentis christianum matrimonium dirimentibus. . . . . » 374
- ART. IV. Causae matrimoniales, quae vinculum respiciunt matrimonii christiani , perperam civili christianorum principum foro adjudicantur. . . . . » 403

CAP. III.—DE CIVILI POTESTATE PRINCIPUM INFIDELIUM RELATE AD MATRIMONIUM.

- ART. I. Principes infideles ius non habent constituendi impedimenta matrimonium infidelium dirimentia suisque legibus nullatenus vinculum attingere possunt . . . . . » 414
- ART. II. Corollaria deducuntur ex statuta doctrina, per quam lux affunditur toti controversiae de ecclesiastica et civili potestate relate ad matrimonium christianum. . . . . » 443

IMPRIMATUR

FR. DOMINICUS BUTTAONI, O. P. S. P. A. MAGISTER.

IMPRIMATUR

FR. A. LIGI BUSSI, ARCHIEP. ICONIEN. VICESGERENS.

—
IMPRIMATUR

Leodii 3. Januarii 1860.

† THEODORUS, EPISCOP. LEODIENSIS.

